

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2022
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2019/2020

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Anatomia
Kod przedmiotu*	NP-A
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	pielęgniarstwo
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I rok, I semestr
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	lek. med. Agnieszka Cisek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	lek. med. Agnieszka Cisek

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw. aud.	Konw.	Lab./ Lab CSM	Sem.	ZP/ ZP CSM	Samok	Prakt. Zaw.	Liczba pkt. ECTS
I	20	40					40		5

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****Egzamin****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza na poziomie szkoły średniej dotycząca budowy i funkcjonowania ciała ludzkiego

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Poznanie szczegółowej budowy anatomicznej ciała ludzkiego w oparciu o metody anatomii opisowej, która dzieli organizm ludzki na poszczególne układy rozpatrywane kolejno tj. układ
----	--

	kostny, mięśniowy, pokarmowy, oddechowy, moczowo-płciowy, wydzielania wewnętrznego, naczyniowy, nerwowy, powłokę wspólną i narządy zmysłów.
C2	Poznanie terminologii anatomicznej
C3	Poznanie prawidłowej budowy ciała człowieka pozwoli studentowi zrozumieć i prawidłowo interpretować funkcjonowanie poszczególnych narządów, układów oraz organizmu człowieka.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
	W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
EK_1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna)	A.W1
	W zakresie umiejętności student potrafi:	
EK_2	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	A.U1
	W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
EK_3	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
EK_4	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe pojęcia anatomiczne: osie, płaszczyzny, najważniejsze linie i okolice ciała. Pojęcia komórki, tkanki, narządu, układu. Charakterystyka tkanek, przykłady występowania. Układy: podziały uwzględniające kryteria morfologiczne, topograficzne, rozwojowe, kliniczne.
Budowa ogólna i funkcje szkieletu. Chrzątka, kość –rodzaje. Połączenia kostne – podział. Kryteria klasyfikacji stawów. Rodzaje ruchów w stawach.
Budowa mięśni. Mion. Podział mięśni uwzględniający strukturę, położenie, kształt brzośca. Podstawy morfologiczne mechanizmu skurczu mięśnia. Grupy mięśniowe tułowia i kończyn.
Układ naczyniowy. Morfologia krwi.
Układ krążenia. Podział i topografia śródpiersia. Serce-budowa i położenie, osierdzie. Aorta i jej główne gałęzie. Główne naczynia żyłne tułowia i kończyn. Aspekty kliniczne układu krążenia.
Anatomia układu oddechowego. Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa płuc i opłucnej. Mechanika oddychania; mięśnie wdechowe i wydechowe. Pomocnicze mięśnie oddechowe.
Układ pokarmowy. Narządy jamy brzusznej. Otrzewna, przestrzeń zaotrzewnowa i jej zawartość. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja. Układ żyły wrotnej; znaczenie kliniczne.
Układ moczowy. Budowa nerki i dróg moczowych.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Układ płciowy męski. Jądra, nasieniowód, gruczoł krokowy.
Układ płciowy żeński; jajnik, jajowód, macica, pochwa.
Ośrodkowy układ nerwowy. Podział OUN /embriologiczny, topograficzny, czynnościowy, kliniczny. Najważniejsze struktury mózgowia. Rdzeń kręgowy: budowa zewnętrzna i wewnętrzna.
Obwodowy układ nerwowy. Nerwy czaszkowe. Układ autonomiczny. Część współczulna i przywspółczulna. Sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy i krzyżowy.
Gruczoły wydzielania wewnętrznego. Struktura i funkcja gruczołów. Oś podwzgórze – przysadka – gonady. Neurosekrecja. Budowa i czynność skóry.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Cytologia
Budowa ogólna układu szkieletowego. Rodzaje kości, właściwości fizyczne i biologiczne kości. Typy połączeń: ściste / więzozrosty, chrząstkozrosty, kościorosty/. Stawy – stałe i niestałe składniki stawów. Układ więzadłowy
Układ mięśniowy i jego podziały. Mięśnie obręczy i części wolnej kończyny górnej. Najważniejsze grupy mięśni ramienia i przedramienia
Mięśnie obręczy kończyny dolnej, uda i podudzia. Mięśnie klatki piersiowej i grzbietu.
Mięśnie brzucha i krocza. Miejsca zmniejszonej oporności. Aspekty kliniczne: miejsca zmniejszonej oporności, przepukliny.
Układ pokarmowy. Budowa i topografia poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego. Różnice w budowie poszczególnych odcinków jelita.
Duże gruczoły przewodu pokarmowego. Budowa wątroby i dróg żółciowych. Trzustka – struktura i funkcja
Górne i dolne drogi oddechowe. Budowa i unaczynienie płuc. Przepona. Mięśnie oddechowe. Mechanika oddychania.
Budowa i położenie serca. Krążenie duże; najważniejsze naczynia. Krążenie małe. Krążenie płodowe.
Układ chłonny. Najważniejsze naczynia chłonne. Narządy limfatyczne. Węzy chłonne. Odpływ chłonki z gruczołu piersiowego – znaczenie kliniczne.
Szpicik kostny; budowa i hemopoeza. Krew; elementy morfotyczne krwi. Mechanizmy obronne krwi.
Układ moczowo-płciowy. Nerka. Aspekty morfologiczno-czynnościowe. Drogi wyprowadzające moc. Narządy płciowe męskie i żeńskie.
Układ nerwowy: podstawowe pojęcia – neuron, synapsa, płytka nerwowo-mięśniowa, neuroprzekaźniki. Podziały układu nerwowego. Opony. Jądra układu pozapiramidowego. Struktury związane z emocjami i pamięcią.
OUN. Pień mózgu, mózdzek, rdzeń kręgowy. Komory mózgowia, płyn mózgowo-rdzeniowy. Nerwy czaszkowe, numeracja, zakres unerwienia. Pień współczulny. Czynność układu autonomicznego.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykłady: z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: metody oparte na praktycznej działalności studentów – praca w grupach, na fantomach i modelach anatomicznych, prezentacji preparatów anatomicznych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
A.W1	Kolokwium, egzamin	w
A.U1	Kolokwium, egzamin	ćw
K_K05	Obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
K_K07	Obserwacja w trakcie zajęć, samoocena studenta	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na wykładach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnego test końcowego. Zaliczenie końcowe odbywa się w formie testu. Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.

Kryteria oceny:

Zakres ocen 2.0-5.0

5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ćwiczenia:

Warunkiem zaliczenia jest obecność studenta na ćwiczeniach, aktywne w nich uczestnictwo oraz zaliczenie pisemnych kolokwiów częściowych. Kolokwia częściowe będą w formie testu. Warunkiem zaliczenia kolokwiów jest uzyskanie co najmniej 60% punktów. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się realizowanego w ramach ćwiczeń.

Kryteria oceny:

Zakres ocen 2.0-5.0

5.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Samokształcenie:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z referatu samodzielnie przygotowanego przez studenta. Kryteria oceny:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematyki z zakresu realizowanego przedmiotu, potwierdzających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się : 0-6 pkt.,

- klarowność opracowania tekstu – poprawna terminologia i język : 0-3 pkt.,

- prawidłowy układ tekstu : 0-3 pkt.,

- właściwy dobór piśmiennictwa polskiego i zagranicznego : 0-3 pkt.

ZALICZENIE: MAX: 15 PKT - MIN: 9 PKT (60%) ; PONIŻEJ 9 PKT. – BRAK ZALICZENIA

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie pisemnego egzaminu końcowego w formie testu z pytaniami zamkniętymi jednokrotnego wyboru (60 pytań).

- Czas trwania egzaminu (*zaliczenia końcowego*): 60 min
- Za prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów
- Zakres ocen: 2,0 – 5,0. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się .

- Kryteria oceny:

5,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%

4,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%

3,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%

3,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	40
SUMA GODZIN	115
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Waugh A., Grant A.: Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby, Ross & Wilson, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2012
2. Ignasiak Z.: Anatomia układu ruchu, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2013
3. Ignasiak Z.: Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka, Edra Urban & Partner, Wrocław, 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Maciejewski R., Torres K.: Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Czelej, PZWL, 2008
2. Woźniak W.: Anatomia człowieka – podręcznik dla studentów. Urban & Partner, Wrocław, 2019.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej